

گونه‌شناسی زنان مسلمان در دوران امام صادق علیه السلام

نجمه صالحی

چکیده

شناخت گونه‌های مختلف زنان مسلمان، در دوران معصومان علیهم السلام و تأثیرگذاری آنان در تاریخ و رفع شبهات همچون منفعل بودن زن در نگرش اسلامی، از جمله وظایف مهم حوزه پژوهش‌های تاریخ و تحلیلگران حوادث و تحولات تاریخی است. پژوهش حاضر با روش توصیفی - تحلیلی و مطالعه متون تاریخی و رجالی کهن، درصدد پاسخ به این پرسش است که زنان مسلمان، در عهد امام صادق علیه السلام به چند گونه تقسیم می‌شوند و بارزترین بانوان در گروه زنان شیعه کدام‌اند و چه اقداماتی انجام داده‌اند؟ به دلیل شرایط سیاسی و اجتماعی دوره پیشوای ششم علیه السلام فرصت حضور بانوان شیعه بیشتر می‌شود. نوشتار حاضر با نگاهی گذرا به اوضاع فرهنگی - سیاسی زمانه امام صادق علیه السلام، به گونه‌شناسی حیات سیاسی و فرهنگی زنان آن عصر و معرفی زنان شاخص شیعه می‌پردازد و پاره‌ای از اقدامات مهم آنان را مورد بررسی قرار می‌دهد؛ در ادامه، این نکته را متذکر می‌شود که بانوان، به‌ویژه زنان شیعه، نه تنها در حریم خانه خود، بلکه در اجتماع و تاریخ نیز مؤثر بوده‌اند. حضور پررنگ مُخدرات شیعه‌ی دوره مذکور در مسائل مختلف، گویای این مدعا خواهد بود.

واژگان کلیدی: گونه‌شناسی، نقش زنان، عصر امام صادق علیه السلام، زنان مسلمان، بانوان شیعه.